

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

Кафедра фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи

О. Б. Кожулюк
« 10 » травня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВКП 2 МАКРОЕКОНОМІКА

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальності – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Денної форми навчання

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Макроекономіка» для студентів галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансово-економічних дисциплін **В.М.Бабій**

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фінансово-економічних дисциплін (Протокол №1 від 29 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри фінансово-економічних дисциплін,
кандидат економічних наук _____ Н. В. Євдокимова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки
		2-й
Загальна кількість годин – 90 годин		Семестр
		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,4 годин, самостійної роботи студента – 2, 6 годин	Освітній ступінь: Бакалавр	Лекції
		26 год.
		Практичні
		25 год.
		Самостійна робота
		39 год.
		Індивідуальні завдання:
		–
Вид контролю:		
Залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета її полягає в тому, щоб надати студентам теоретичні знання та найпростіші практичні навички з питань механізму функціонування національної економіки в умовах ринкових відносин. При цьому в центрі уваги перебувають причинно-наслідкові зв'язки в економіці, що знаходять своє відображення через такі категорії, як сукупний попит і сукупна пропозиція, інфляція, сукупні видатки і валовий внутрішній продукт, зайнятість і безробіття, державний бюджет, платіжний баланс, валютний курс тощо.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Макроекономіка” є:

- визначення ролі макроекономічної науки в суспільстві, розкриття її об'єкта, предмета та методу;
- розкриття основних положень макроекономічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука та господарська практика;
- висвітлення системи основних макроекономічних показників та індикаторів макроекономічної нестабільності;
- розгляд базових моделей макроекономічної рівноваги;
- розкриття механізму окремих складових макроекономічної політики: фіскальної, монетарної, зовнішньоекономічної, соціальної;

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань.

ЗК 2. Здатність до аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК 6. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК7. Здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в професійній діяльності.

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК 9. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність презентувати результати проведених досліджень.

ЗК 12. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного) демократичного суспільства, верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя

2.3.2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів

СК03. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК04. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК05. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК06. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК07. Здатність виявляти знання та розуміння основ функціонування сучасної економіки на макро- та міжнародному рівнях.

2.4. Результати навчання

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички:*

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно – наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів підприємництва, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері державних фінансів;

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності;

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них 26 год. – лекції, 25 год. – семінарські заняття, 39 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Макроекономіка» завершується заліком.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МАКРОЕКОНОМІКИ

ТЕМА1. МАКРОЕКОНОМІКА ЯК НАУКА (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 1. Макроекономіка: місце і роль в розвитку економічної теорії. Предмет макроекономіки. Макромодель кругообігу ресурсів, продуктів і доходів у змішаній економіці. Основні макроекономічні суб'єкти та їхня взаємодія.

Макроекономіка як теоретична основа економічної політики. Інструментарій макроекономічного регулювання.

Методи макроекономічних досліджень. Макромоделі. Функції макроекономіки.

Основні етапи розвитку макроекономіки: економічна таблиця Ф. Кене; класична економічна теорія; кейнсіанська теорія; неокейнсіанська та неокласична теорії.

Семінарське заняття 1. Генезис та методологія макроекономіки.

ТЕМА 2. МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ(лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 2. Система національних рахунків як міжнародний стандарт макроекономічного рахівництва. Методологічні принципи системи національних рахунків. Основні категорії системи національних рахунків: інституціональна одиниця, сектори, економічні операції, рахунки.

Національна економіка та її агреговані показники. Основні макроекономічні показники: національний обсяг виробництва; загальний рівень цін; процентна ставка; зайнятість.

Перехід до системи національних рахунків в Україні. Валовий випуск, кінцева та проміжна продукція. Валовий національний продукт (ВНП) і методи його обчислення за видатками та доходами. Взаємозв'язок валового національного продукту (ВНП) з валовим внутрішнім продуктом (ВВП), з чистим національним продуктом (ЧНП), з національним доходом (НД), з особистим доходом, з доходом кінцевого використання. Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор. Фактичний та потенційний ВВП.

Рух і розподіл національного продукту. Національне багатство.

Функціональний та особистий розподіл доходів. Формування доходів. Використання ВНП та НД для визначення рівня життя.

Чистий економічний добробут (ЧЕД).

Семінарське заняття 2. Використання системи національних рахунків в Україні.

ТЕМА 3. РИНОК ПРАЦІ І РІВНОВАЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 3. Зайнятість і безробіття. Населення як джерело робочої сили. Показники рівня використання робочої сили: рівень зайнятості, рівень безробіття, коефіцієнт участі в робочій силі. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне, природне. Повна зайнятість, неповна зайнятість, надмірна зайнятість. Обчислення природного рівня безробіття.

Механізм ринку праці. Неокласична теорія ринку праці. Неокласична функція попиту на працю. Неокласична функція пропозиції праці. Графічна інтерпретація неокласичної моделі ринку праці. Кейнсіанська теорія ринку праці. Кейнсіанська функція попиту на працю. Кейнсіанська функція пропозиції праці. Графічна інтерпретація кейнсіанської моделі ринку праці.

Соціально-економічні наслідки від безробіття. Закон Оукена.

Семінарське заняття 3. Ринок праці і рівноважне безробіття.

ТЕМА 4. МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 4. Макроекономічна рівновага та механізм її забезпечення. Структура сукупного попиту. Фактори, які впливають на споживчий попит, інвестиційний попит, попит держави та попит закордону.

Крива сукупного попиту AD. Цінові та нецінові фактори, що визначають сукупний попит.

Сукупна пропозиція та фактори, що її визначають. Крива сукупної пропозиції AS. Цінові та нецінові фактори, що визначають сукупну пропозицію.

Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції. Три варіанти макrorівноваги.

Мультиплікатор у моделі AD – AS.

Семінарське заняття 4. Умови рівноваги на товарних ринках.

ТЕМА 5. ГРОШОВИЙ РИНОК (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 5. Гроші в макроекономіці. Пропозиція грошей. Сутність пропозиції грошей та грошові агрегати. Грошова база і її компоненти: готівка і банківські резерви, обов'язкові й надлишкові резерви. Грошовий мультиплікатор, коефіцієнт готівки, резервна норма. Мультиплікація грошової бази банківською системою. Грошова пропозиція як функція процентної ставки і крива пропозиції грошей.

Попит на гроші. Класична теорія попиту на гроші. Рівняння грошового попиту кількісної теорії грошей. Кейнс про мотиви попиту на гроші. Кейнсіанське рівняння попиту на гроші і функція попиту на гроші. Процентна ставка як ціна грошей. Механізм грошового ринку.

Рівновага на грошовому ринку. Роль банківської системи в формуванні та функціонуванні грошового ринку.

Семінарське заняття 5. Довгострокова рівновага на грошовому ринку.

ТЕМА 6. ІНФЛЯЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 6. Інфляція та антиінфляційна політика. Сутність та види інфляції. Темп інфляції та методи його обчислення. Види інфляції залежно від її темпів: помірна, галопуюча, гіперінфляція. Інфляція попиту, інфляція витрат. Очікувана і неочікувана інфляція.

Причини та наслідки інфляції. Кейнсіанська теорія щодо причини інфляції та її недоліки. Роль грошей в інфляційному механізмі: монетаристський та кейнсіанські підходи.

Чинники інфляції попиту і витрат. Інфляційні очікування. Наслідки високої інфляції.

Інфляція і безробіття. Крива Філіпса.

Семінарське заняття 6. Соціально – економічні наслідки інфляції.

ТЕМА 7. СПОЖИВАННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ (лекція 2 год., семінар 2 год.).

Лекція 7. Доходи домогосподарств як джерело споживання. Доходи і витрати домогосподарств у моделі економічного кругообігу. Особистий дохід у приватній закритій економіці та його складові. Особистий дохід у приватній закритій економіці та його складові. Особистий наявний дохід у приватній закритій економіці: його кількісна визначеність та розподіл. Заощадження та споживання домогосподарств. Зв'язок між диференціацією доходів і споживанням: крива Лоренца, децильний коефіцієнт, коефіцієнт Джині

Кейнсіанська функція споживання. Гранична схильність до споживання та заощаджень. Чинники, що впливають на граничну схильність до споживання. Гранична схильність до споживання та заощаджень. Гранична схильність до споживання та заощаджень. Середня схильність до споживання та заощаджень.

Індуційоване та автономне споживання. Чинники автономного споживання: багатство, заощадження.

Функції споживання з урахуванням фактору часу. Теорія Фішера про міжчасовий вибір споживача. Вплив на споживання поточного доходу, заощаджень та позик. Гіпотеза життєвого циклу Модільяні. Функція споживання за гіпотезою життєвого циклу. Гіпотеза постійного доходу. Функція споживання за гіпотезою постійного доходу

Семінарське заняття 7. Доходи населення та їх диференціація.

ТЕМА 8. МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 8. Основні положення монетарної політики. Ключові моменти монетаристської політики.

Кількісна теорія грошей. Трансакційний варіант кількісної теорії Фішера. Теорія касових залишків.

Сучасний монетаризм і політичні платформи.

Семінарське заняття 8. Сучасний монетаризм.

МОДУЛЬ II. РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ

ТЕМА 8. СУКУПНІ ВИТРАТИ І ВВП (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 8. Сукупні витрати і рівноважний ВВП. Визначення рівноважного ВВП на основі методу «витрати–випуск». Фактичні та заплановані витрати. Модель «кейнсіанський хрест». Визначення рівноважного ВВП за методом «вилучення–ін’єкції». Заплановані та незаплановані інвестиції. Модель «заощадження–інвестиції».

Мультиплікатор витрат. Індуційовані й автономні витрати. Алгебраїчна модель простого мультиплікатора та його сутнісне визначення. Механізм мультиплікації автономних витрат. Ефект мультиплікатора та його математична та графічна інтерпретація.

Сукупні витрати і потенційний ВВП. Рецесійний розрив як наслідок дефіциту автономних витрат в умовах неповної зайнятості. Графічна та математична інтерпретація рецесійного розриву. Інфляційний розрив як наслідок надлишку автономних витрат в умовах повної зайнятості. Графічна та математична інтерпретація інфляційного розриву.

Семінарське заняття 8. Вплив споживання і накопичення на обсяг національного виробництва.

ТЕМА 9. ЦИКЛІЧНІ КОЛИВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ

(лекція 2 год., семінар 2 год.).

Лекція 9. Зміст і риси економічного циклу. Економічні коливання. Циклічні і нециклічні коливання. Види циклічних коливань. Економічний (діловий) цикл: зміст, структура, індикатори. Модель ділового циклу на основі механізму мультиплікатора-акселератора. Інтерпретації ділового циклу: теорія Р.Фріша і теорія Д.Хікса.

Модель реального економічного циклу. Економічне зростання: зміст, фактори, вимірювання.

Виробнича функція. Трансформація виробничих факторів у продукт. Внесок окремих факторів у економічне зростання. Залишок Солоу. Економічне зростання на основі моделі ADAS і кривої виробничих можливостей.

Модель економічного зростання Солоу. Основні передумови моделі. Вплив запасу капіталу на економічне зростання. „Золоте правило” нагромадження як критерій максимізації рівня споживання. Вплив приросту населення на економічне зростання. Вплив технічного прогресу на економічне зростання. Висновки моделі Солоу.

Альтернативні моделі економічного зростання.

Семінарське заняття 9. Вплив держави на циклічні коливання.

ТЕМА 10. ДЕРЖАВА В СИСТЕМІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ (лекція 2 год., семінар 2 год.)

Лекція 10. Ринок і держава: механізм взаємодії. Класична теорія державного регулювання. Марксистська теорія державного регулювання. Кейнсіанська теорія як теоретична база державного регулювання економіки. Передумови виникнення кейнсіанської теорії. Критика кейнсіанцями класичного положення про державне невтручання в економіку.

Роль держави в економічному кругообігу. Модель економічного кругообігу з урахуванням держави. Державні видатки. Позики уряду. Перерозподільна функція держави. Стабілізаційна функція держави. Методи державного регулювання.

Семінарське заняття 10. Державне регулювання від Д.М.Кейнса до сучасності.

ТЕМА 11. ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА (лекція 2 год.)

Лекція 11. Поняття фіскальної політики. Модель економічної рівноваги за методом «витрати – випуск». Трансформація функції споживання з урахуванням держави. Модель економічної рівноваги за методом «вилучення–ін’єкції».

Дискреційна фіскальна політика. Стимулювальна та стримуюча фіскальна політика. Граничний коефіцієнт податків і складний мультиплікатор видатків. Мультиплікатор податків. Мультиплікативний вплив державних закупівель і чистих податків на реальний ВВП. Мультиплікатор збалансованого бюджету.

Автоматична фіскальна політика. Автоматичні чисті податки як вмонтовані стабілізатори. Стабілізаційний вплив на економіку автоматичної фіскальної політики в умовах падіння та зростання виробництва. Ефект гальмування автоматичної фіскальної політики та необхідність її доповнення дискреційною політикою. Фіскальна політика з урахуванням пропозиції. Наслідки фіскальної політики на основі моделі „сукупний попит – сукупна пропозиція”. Вплив зниження податків на ВВП. Наслідки стимулювальної податкової політики для державного бюджету. Крива Лаффера про залежність між податковими ставками і податковими надходженнями до бюджету.

Фіскальна політика та державний бюджет. Вплив фіскальної політики та циклічних коливань на державний бюджет. Фактичне, потенційне та циклічне бюджетне сальдо. Оцінка бюджетної політики в умовах повної та неповної зайнятості. Суперечність між стабілізаційною та бюджетною функціями фіскальної політики. Концепції збалансування державного бюджету. Джерела дефіцитного фінансування. Державний борг та ефект витіснення. Емісійне фіксування бюджетного дефіциту та інфляція.

ТЕМА 12. МІСЦЕ УКРАЇНИ В СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ. (лекція 2 год.,
семинар 2 год.)

Лекція 12. Світове господарство і міжнародна торгівля. Валютний курс. Валюта та його види. Номінальний валютний курс і способи котирування валюти. Чинники, що впливають на номінальний валютний курс. Паритет купівельної спроможності. Фіксований і плаваючий валютний курс. Модель реального валютного курсу. Двосторонній і багатосторонній валютний курс.

Вплив зовнішньої торгівлі на економіку. Вплив зовнішньої торгівлі на умови формування рівноважного ВВП, обчисленого за методом «витрати–випуск». Гранична схильність до імпорту.

Функція споживання у відкритій економіці. Вплив зовнішньої торгівлі на умови формування економічної рівноваги, визначеної за методом «вилучення–ін'єкції». Країна як чистий дебітор або як чистий кредитор. Чинник, що впливають на чистий експорт. Функція чистого експорту. Вплив чистого експорту на ВВП, мультиплікатор витрат у відкритій економіці.

Семинарське заняття 12. Нова економіка. Сучасні тенденції світового розвитку.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва розділів і тем	Разом годин	З них		
			лекції	семін. заняття	самоств. робота
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВНИЙ МОДЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МАКРОЕКОНОМІКИ					
1	Макроекономіка як наука	6	2	2	2
2	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	8	2	2	4
3	Ринок праці	6	2	2	2
4	Товарний ринок	4	2	-	2
5	Грошовий ринок	6	2	2	2
6	Інфляційний механізм	8	2	2	4
7	Споживання домогосподарств	6	2	2	2
8	Монетарна політика	6	2	2	2
Модульна контрольна робота		2		2	
ВСЬОГО		52	16	16	20
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ					
9	Сукупні витрати і ВВП	6	2	2	2
10	Циклічні коливання та економічне зростання	8	2	2	4
11	Держава в системі макроекономічного регулювання	8	2	2	4
12	Фіскальна політика	6	2	-	4
13	Зовнішньоекономічна діяльність	9	2	2	5

Модульна контрольна робота	1		1	
ВСЬОГО	38	10	9	19
РАЗОМ	90	26	25	39

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МАКРОЕКОНОМІКИ		
1.	Генезис та методологія макроекономіки.	2
2.	Використання системи національних рахунків в Україні.	2
3.	Ринок праці і рівноважне безробіття	2
4.	Умови рівноваги на товарних ринках.	2
5.	Довгострокова рівновага на грошовому ринку.	2
6.	Соціально – економічні наслідки інфляції.	2
7.	Доходи населення та їх диференціація.	2
8	Сучасний монетаризм.	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ		
9.	Вплив споживання і накопичення на обсяг національного виробництва.	2
10.	Вплив держави на циклічні коливання	2
11.	Державне регулювання від Д.М.Кейнса до сучасності.	2
12.	Нова економіка. Сучасні тенденції світового розвитку.	2
	Всього	24

6.ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачені пданом)

7.САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва розділів і тем	Кількість годин
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МАКРОЕКОНОМІКИ		
1	Макроекономіка як теоретична основа економічної політики. Інструментарій макроекономічного регулювання	2
2	Валовий національний продукт: основні характеристики і способи вимірювання	4
3	Стан ринку праці в Україні на сучасному етапі	2
4	Класична та кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	2
5	Роль банківської системи в формуванні та функціонуванні грошового ринку.	2

6	Причини та форми інфляції	4
7	Вплив на споживання поточного доходу, заощаджень та позик.	2
8	Кількісна теорія грошей. Формула Фішера	2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ		
9	Сукупні витрати і потенційний ВВП.	2
10	Сутність теорій “довгих” та “середніх” хвиль	4
11	Ринок і держава: механізм взаємодії	4
12	Механізм дії фіскальної політики	4
13	Україна у світовому господарстві	5
ВСЬОГО		39

8. Індивідуальні завдання

не передбачені навчальним планом

9. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- за джерелом інформації:

Словесні методи		
Лекція	Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета	Стимулює конкретно-образне мислення, активізує логічне
Пояснення	Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства	Застосовують на лекціях, під час практичних, лабораторних занять, консультацій тощо
Розповідь	Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо)	Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент
Бесіда	Розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей	Застосовується на лекціях, практичних заняттях
Евристична бесіда	Дає її учасникам можливість самостійно знаходити можливі відповіді на проблемні питання, має розвивальний характер	
Інструктаж	Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Активна роль належить викладачу	Застосовується при наданні вказівок до виконання домашнього завдання.

Наочні методи		
Спостереження	Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату)	Застосовується під час проходження виробничої практики
Ілюстрація, демонстрація	Показ ілюстрованих посібників, макетів бухгалтерських документів, фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді	Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо
Практичні методи		
Вправа	Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах	Застосовують на практичних заняттях
Тренувальна вправа	Виконуються за певним зразком, інструкцією	
Тести	Виконуються самостійно	

- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

- за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Макроекономіка» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система контролю знань та умови складання екзамену. Навчальна дисципліна «Макроекономіка» оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Дисципліна складається з двох змістових модулів. Перший змістовний модуль – 50 балів, другий – 30 балів.

Підсумковою формою контролю є залік.. На залік виносяться вузлові питання, типові та творчі завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ.

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Мінімальний допускний бал – 20.

Система отримання балів накопичувальна.

Оцінка за залік – 20 балів

Поточний контроль

Поточне тестування та самостійна робота (другий семестр)														
Змістовний модуль 1									Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Мкр	T9	T10	T11	T12	T13	Мкр
5	5	7	5	7	7	7	7	10	6	6	6	6	6	10
60									40					
100														

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1	90-100	A	Відмінно
2	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4	64-74	D	Задовільно
5	60-63	E	Задовільно
6	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7	1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
незадовільно	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

12. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;

– робоча навчальна програма;
засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

13. Рекомендована література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник : у 2 кн. С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В.Грабинська та ін 3-тє вид., виправл. та доп. Львів. Апріорі, 2017. Кн.1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономік. 567с.
2. Білецька О. Макроекономіка. Навчальний посібник. 2-е видання. - К., Центр навчальної літератури, 2019. 442 с.
3. Білецька Л., Савич В., Білецький О. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. - К., Центр навчальної літератури, 2019. 688 с.
4. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка. Навчальний посібник. –К., навчальної літератури, 2019. 672 с.
5. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка. практикум. –К., Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
6. Козакова О., Забарна Е. Макроекономіка. Олді-плюс, 2019, 428 с.
7. Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч. для студентів екон. спец. закл. освіти: у 2 ч./С. Будагівська, О.Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг. ред. С. Будаговської.- К.: Основи, 2008. 518 с.
8. Небава М. І. Макроекономіка. Тематичний тлумачний словник термінів. Вінниця. ВДТУ. 2000. 152 с.
9. Небава М. І. Теорія макроекономіки. Навчальний посібник. Київ, Видавничий Дім „Слово”. 2004. 593 с.
10. Макроекономіка: базовий курс : навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.] К.: КНЕУ, 2016. 246 с.
11. Решетило В. П. Глобальна економіка : навч. посібник / В. П. Решетило; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018.168 с.
12. Решетило В.П., Федотова Ю.В. Макроекономіка: Тексти лекцій з дисципліни «Економічна теорія (Макроекономіка)». Х.: ХНУМГ, 2014. 129 с. 12. Зянько В.В., Небава М.І., Сірко А.В. Основи економіки: вузлові питання. Вінниця-УНІВЕРСУМ-Вінниця. 2000. 247 с.